

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุบัติการณ์การสัมผัสเลือดของบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์และศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการทำงาน ปัจจัยด้านอุปกรณ์และเครื่องมือและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เก็บข้อมูลระหว่างเดือน มีนาคม 2548 ถึงเดือนมิถุนายน 2548 โดยให้บุคลากรตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง 1,029 ชุดของการศึกษาส่วนที่ 1 ได้รับคืน 858 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.4, แจกแบบสอบถาม 42 ชุดของการศึกษาส่วนที่ 2 ได้รับคืน 33 ชุด คิดเป็นร้อยละ 78.6

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอัตราอุบัติการณ์ของการสัมผัสเลือด 72.7 ราย ต่อบุคลากร 100 คน ต่อปีค่าเฉลี่ย 157.8 ครั้ง ต่อบุคลากร 100 คน ในรอบ 1 ปี เมื่อแยกตามประเภทของการสัมผัสเลือดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดพบว่า มีอัตราอุบัติการณ์การถูกเลือดหรือสิ่งคัดหลั่งปนเลือดบนผิวหนังปกตีสองที่สูงสุดคือ 55.5 ราย ต่อบุคลากร 100 คน ต่อปี (112.4 ครั้ง/ 100 คน/ปี) รองลงมาได้แก่ ถูกเข็มฉีดยา 13.4 รายต่อบุคลากร 100 คน ต่อปี (18.5 ครั้ง/ 100คน/ปี) ถูกเลือดหรือสิ่งคัดหลั่งปนเลือดบนเยื่อเมือก 6.9 รายต่อบุคลากร 100 คน ต่อปี (9.8 ครั้ง/ 100 คน/ปี) ถูกของมีคม 6.5 รายต่อบุคลากร 100 คน ต่อปี (8.0 ครั้ง/ 100 คน/ปี) และถูกเลือดหรือสิ่งคัดหลั่งปนเลือดบนผิวหนังไม่ปกตีสอง 5.1 รายต่อบุคลากร 100 คน ต่อปี (9.1 ครั้ง/ 100 คน/ปี) อัตราอุบัติการณ์การสัมผัสเลือดสูงสุดในพยาบาลวิชาชีพ 167.1 ครั้ง/ 100 คน/ปี และในหอผู้ป่วย 247.7 ครั้ง/ 100 คน/ปี ส่วนใหญ่เกิดเหตุในที่สว่าง ร้อยละ 81.5 เหตุการณ์ถูกเข็มฉีดยาหรือของมีคมส่วนใหญ่เกิดขณะใช้อุปกรณ์ ร้อยละ 34.7 เหตุการณ์การสัมผัสเลือดหรือสิ่งคัดหลั่งปนเลือดบนเยื่อเมือกหรือผิวหนังส่วนใหญ่เกิดจากการสัมผัสผู้ป่วยขณะทำงาน ร้อยละ 66.9 และสภาพการณ์ที่นำไปสู่การสัมผัสเลือดส่วนใหญ่เกิดจากการไม่ระมัดระวัง / ประมาทเอง ร้อยละ 62.0 หลังการสัมผัสเลือดกลุ่มตัวอย่างมีการรายงานการสัมผัสเลือกร้อยละ 24.4 ใช้บริการทางการแพทย์ร้อยละ 10.3 ตรวจเลือดหลังเกิดเหตุ ร้อยละ 14.4 รักษาด้วยวัคซีนหรืออิมมูโนโกลบูลิน ร้อยละ 3.2 และได้รับยาต้านเอดส์ ร้อยละ 4.0

ผลการศึกษาจะเป็นข้อมูลสำคัญประกอบการเฝ้าระวังการเกิดการสัมผัสเลือดของบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์และเพื่อดำเนินการแก้ไขมาตรการป้องกันที่มีประสิทธิภาพต่อไป

The objectives of this cross-sectional descriptive study were to determine the incidence rate and associated factors of blood exposure among health care workers (HCWs) in King Chulalongkorn Memorial Hospital. Data was obtained by 2 sets of self-administered questionnaires from 1,029 and 42 HCWs respectively between March to June 2005. However 858 and 33 HCWs answered and returned the questionnaires with the response rates of 83.4 percents and 78.6 percents respectively.

The results showed that the incidence rates of blood exposure were 72.7 persons per 100 HCWs per year and 157.8 times per 100 HCWs per year. When classifying into type of exposure, exposure to blood on intact skin was the most common blood exposure (with the incidence rate of 55.5 persons per 100 HCWs per year and 112.4 times/100 HCWs/year), followed by needle stick injuries (13.4 persons per 100 HCWs per year and 18.5 times/100 HCWs/year), blood on mucous membrane (6.9 persons per 100 HCWs per year and 9.8 times/100 HCWs/year), cutting injuries (6.5 persons per 100 HCWs per year and 8.0 times/100 HCWs/year) and blood on non-intact skin (5.1 persons per 100 HCWs per year and 9.1 times/100 HCWs/year). The highest incidence rates occurred among nurses (167.1 times/100 HCWs/year) and at inpatient wards (247.7 times/100 HCWs/year). Most blood exposure incidence occurred at the areas with adequate light (81.5 percents). Most of needle stick injuries or cutting injuries occurred during using the equipments (34.7 percents), while blood exposure on mucous membrane or skin occurred when working with the patients (66.9 percents). A review of the incidents in this study showed that 62.0 percents were caused by unawareness to prevent the blood exposure. Post-exposure managements were reported only in 24.4 percents of the incidents. Among these were post-exposure health care 10.3 percents, blood sample laboratory investigation 14.4 percents, vaccination and immunoglobulin administration 3.2 percents, and anti-retroviral medication 4.0 percents.

These findings should be utilised for development of an occupational accident surveillance system to decrease the blood exposure incidents among HCWs in King Chulalongkorn Memorial Hospital in the future.